

Iz grada i pokrajine.

Sveučilišna pitanje i naš list. Tr-
kanska „Edinost“ prenosi skoro u cjelini
naš članak o postupku dra. Tresača i dr.
u pitanju talijanskog pravnog fakulteta
podupiru uvajajući naše nazore.

„Graničari“ u Sokolu. Kako je već
bilo najavljeno, u nedjelju 2. ožujka dra-
če sokolski diletantski klub „Graničari“,
izvorni pučki igračkaz s pjevanjem i ple-
som u tri razdjela sa sedam promjena.
Početak točno u 7 $\frac{1}{2}$ sati večer. Iza pred-
stave pjesni vjenčić. Obzirom na troškove,
koje iziskivala oprema ovog velikog djela,
stavljena je i mala ulaznica i to: sjedala
u ulaznicom u prvom odjelu 70 para,
sjedala u ulaznicom u drugom odjelu 50
para, a stajanje 30 para.

Gostovanje osječke opere i ope-
rete. Dne 1. svibnja osječka opera i ope-
reta, podružnica hrvatskog zemaljskog
kazališta u Zagrebu, imala bi u našem
gradu odpočetni serijom opernih i ope-
retnih predstava. Na repertoaru su stvari
većinom za Šibenik sasvim nove. Solisti,
ensemble te orkestar — jedno 120 osoba
— veoma su dobri, što dokazuje i činje-
nica da je baš osječko kazalište pozvano
za ljetosnju glavnu opernu sezonu u O-
patiju. Nadamo se, da će svi faktori doći
u susret te omogućiti gostovanje osječkog
kazališta.

Mjestni odbor za „Jadransku iz-
ložbu“ za naš grad se je konstituirao, te
je izabrao predsjednikom upravitelja lučkog
ureda Marijana Selestrina, a tajnikom nad-
učitelja Belamarčića. Članovi su gg.: G
Matavulj, kap. Grubišić, Ivo Antić-Poluš,
U. Fosco.

Don Frane Bulić, Antonije Straži-
čić i oni iza Stražičića. Primamo iz
Spljeta:

Pročitajte, molim vas, zadnji broj Stra-
žičićeva „Jedinstva“, u komu Antonije za
račun nekih Splitskih Velikana udara na
Don Franu Bulića!

Kada ste to pročitali, onda pročitajte
Gracijanovu priču o pazarskom pelivanu.
Ako je ne znate, evo vam je.

Doveo pelivan na pazar magare, sas-
ma obično dugoušasto magare, stavio ga u
kajbu i stao mamiti svijet u svoj dućan,
vičući i telaleći da je uhvatio ziva Jupite-
rova orla i da ga pokazuje za plaću. Na-
hrlio svijet sa pazara, da vidi čudo nevi-
đeno — svetu Jupiterovu pticu. Ujaze u
dućan prvi, gledaju, nasmiju se, i izadju.
A pelivan svedjer telali, da je to Jupiterov
orao: pokazuje mu perje, pokazuje krila,
božansko držanje, ponosni pogled Jupite-
rova ljubimca. Svjet zabezeknut sluša pe-
livana, koji pelivanom vještinom, ustrajnim
govorom i prikazivanjem, zaklanjanjem, da
je to pravi orao, malo po malo svijet suges-
tionirao, te na koncu svi uvjereni gledahu
pravog orla Jupiterova u pelivanovu maga-
retu. U to unidje u pelivanov dućan prosti
seljak, pogleda magare, poslušao pelivana,
pa sasma tiho izlaze: ta to je magarac!
Čim je izgovorio, oboriše se na njega udarci
i zlostaviše ga, jer da je uvredio svetu Ju-
piterovu pticu i Jupitera samoga!

Tako vam je i u Splitu! Don Frane
Bulić onaj je prosti seljak Gracijanove pri-
če, koga pelivan mnogogodišnjim telalenjem
nije uvjerio, da su se smrtnici, što ih pe-
livan pokazuje u kajbi „Našeg Jedinstva“,
a koje on pozna iz gradskog života i još
sa školskih klupa, zaodjeli orlovskim perjem,
nego u njima svak vidi ono što je seljak
vidio u pelivanovoj kajbi. I zato kopitanje
pelivanovih orlova!

Numeriranje kola. Da se zapriče
razni prekršaji, občinski je upravitelj odredio

da sva ferzna kola za prevoz bilo irgo-
vise bilo poljskih proizvoda, a tako isto
kočije i bicikli, budu obkrbjeni vidljivim
brojevima.

Originalno samoubojstvo. Prekjučer
Marko Kričić iz Kričaka kraj Driča po-
činio je samoubojstvo na veoma origina-
lan način. Stavio je u usta dinamit te
upalio, na što je dinamit eksplodirao te
mu raznio glavu, dočim je truplo ostalo
čitavo. Uzrok samoubojstvu je u lošim
financijskim prilikama.

Redarstvene viesti. Od 10 do 21
ov. mj. naše je redarstvo — između o-
stalog — tužilo sudu dva radi tjelesne
ograde i jednog radi uvrede straže. Ostali
slučajevi, u kojima je redarstvo moralo
uredovati, odnose se najviše na prolijeva-
nje nečisti, bacanje smeća itd.

RAZNI BRZOJAVI.

Kriza u Ugarskoj.

Budimpešta, 25 veljače. Jučeranjoi
sjednici parlamenta opozicija nije sudje-
djelovala. Ministar predsjednik Lukacs od-
govorio je na interpelaciju u stvari Desyeva
procesa te je napao na koalicionu We-
kerleovu vladu, jer da je i ona upotrebi-
ljavala državni novac u stranačke švrhe.

Budimpešta, 25 veljače. Ministar
nastave Zchy demisionirao je radi po
Lukacsa poraznog Desyjevog procesa. Kralj
je demisiju prihvatio.

Budimpešta, 25 veljače. Položaj
Lukacsev uzdrman. Njegov odgovor na
interpelaciju u Desyjevu procesu bio je
vrlo nesretan.

U jednom intervjuu bivši ministar
predsjednik koalicionne vlade Wekerle re-
agira protiv napadaja Lukacsevih na koa-
licioni režim. „Ja bih mogao — veli
Wekerle — Lukacsa sada odpraviti, ali si
to pridržavam za drugu prigodu“.

Smrt aviatičara.

Beč, 25 veljače. Austrijski aviatičar
inžinir Wilhelm Kress izumitelj letećeg
zmaja, preminuo je u Altmünsteru.

Štrajk u ludnici.

Trst, 25 veljače. Čitavo osoblje
ovdješnje ludnice dalo se u štrajk iz so-
lidarnosti s oduštenim čuvarom.

Liet Trst-Rim zabranjen.

Trst, 25 veljače. Vlada je zabranila
aviat čaru Vidneru zamišljeni liet Trst-Rim,
jer Trst spada u zonu, u kojoj je nevojni-
čkim zrakoplovima liet zabranjen.

Revolucija u Mexicu.

Newyork, 25 veljače. U Mexicu borbe
traju. Predsjednik Madero i podpredsjednik
Suarez usmrćeni su. Kada su vodjeni u
tamnicu, učinjen je pokušaj da ih se oslo-
bodi.

TRAŽI SE

Postužnik = =

= = za tiskaru

Upitati se u

„Hrvatskoj Tiskari“ — Šibenik.

Predplatite se

na „Hrvatsku Rieč“!

Austrijsko parohodarsko društvo za dinovce

„DALMATIA“

uzdržava od 1. maja 1912. slijedeće
glavne pruge:

Trst—Metković A (poštanska)
Polazak iz Trsta ponedjeljak u 5 sati poslije podne
povratak svake srede u 6.15 sati prije podne
Trst—Metković B (poštanska)
Polazak iz Trsta u četvrtak u 5 sati poslije podne
povratak svake srede u 6.15 sati prije podne.
Trst—Metković C (poštanska)
Polazak iz Trsta u subotu u 5 sati poslije podne
povratak u četvrtak u 6.15 sati prije podne.
Trst—Korčula (poštanska)
Polazak iz Trsta u utorak u 5 sati poslije podne
povratak u četvrtak u 6.15 sati prije podne.
Trst—Šibenik (poštanska)
Polazak iz Trsta u petak u 5 sati poslije podne
povratak u četvrtak u 6.15 sati prije podne.
Trst—Makarska (trgovačka)
Polazak iz Trsta svake srede u 6 sata pos. pod
povratak svaki ponedjeljak u 1.15 poslije podne
Trst—Vis (trgovačka)
Polazak iz Trsta u subotu u 7 sati pos. podne
povratak svaki četvrtak 7.15 pos. podne

Vodovode

i

Šmrkove

svih vrsti izradjuje
najveća slavenska tvrdka
Monarkije

A N T. K U N Z

Hranice (Morava).

Praktične upute i približni
troškovnici badava.

NOVO IZRADJENE

== RADNIČKE KNJIGE ==

I

- SLUŽBOVNE KNJIGE -

NABAVLJAJU SE U

HRVATSKOJ TISKARI

(Dr. Krstelj i drug) Šibenik.

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu
jedini je domaći osiguravajući zavod Utemeljena g. 1884.

CENTRALA: Zagreb, u vlastitoj
palati, ugao Marovske i Prera-
dovićeve ulice.

PODRUŽNICE I GLAVNA ZA-
STUPSTVA: Osijek, Rieka, Sara-
jevo, Ljubljana i Novisad.

Podružnica u Trstu, Via del Lavatoio br. I., II. kat

Telefon 25-94

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete slijedeće vrsti osiguranja:

I. Na ljudski život:

1. Osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti.
2. Osiguranja miraza.
3. Osiguranja životnih renta.

II. Protiv šteta od požara:

1. OSIGURANJA ZGRADA (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica, industrijalnih poduzeća).
2. OSIGURANJA POKRETNINA (pokuštvna, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga itd.).
3. OSIGURANJA POLJSKIH PLODINA (žita, sijena itd.).

III. Staklenih ploča protiv razlupanja.

Zadružna imovina u svim odjelima iznosi	K 2.713.674.13
Od toga temeljna glavnica	K 800.000.—
Godišnji prihod premije	K 1.363.040.89
Isplaćene odštete	K 4.970.238.48

Sposobni posrednici i akviziteri primaju se uz povoljne uvjete

Zastupstvo za Šibenik i okolicu
VLADIMIR KULIĆ - ŠIBENIK

SPUŽAVA

... RAFINIRANIH I PROSTIH ...

svake veličine i oblika

za sve moguće potrebe te za toilette

== imade veliku zalihu ==

SPUŽVARSKA ZADRUGA

U KRAPNJU

Naručbe adresirati na:

Spužvarska Zadruga - Šibenik.

OGLAS.

Častimo se javiti, da uz dosadašnje naše proizvode pravimo i specijalni
škerlet za naše težačke kape i ostalo u raznim vrstama, bojama i cijenama, a
uspijeva nam veoma dobro.

Cijene su mu veoma umjerene. Gg. vanjski trgovci i radionice kapá,
mogu se obratiti direktno tvornici za uzorke i cijene.

**PRVA DALMATINSKA TVORNICA PREDIVA I TKALA
I SPECIJALNOG ŠKERLETA**

PAŠKO RORA i drug u ŠIBENIKU.

VELIKA ZALIHA

MUŽKIH ODIELA ZA ZIMSKU SEZONU

NAJMODERNIJEGA KROJA — — — — — UZ VRLO UMJERENE CIENE.

☞ SUVIŠE ODIELA ZA AMERIKU. ☜

PIO TERZANOVIĆ - ŠIBENIK

Ne boji se nikakove utakmice.

Velika zalih svakovrstnih

☛ MREŽA OD PAMUKA

(KOTUNA) od prve svjetske tvornice.

Suviše

MREŽA TALIJANSKIH (puljičkih)

**BAČAVA
HRASTOVIH**

OD 3 $\frac{1}{2}$ DO 4 HL.

KRALJICA DAGMAR

HISTORIČKI ROMAN

ČESKI NAPISAO VACLAV BENEŠ TRŽEBISZKY PREVEO PAVAO M. RAKOŠ

72

„Mogao bi ga — svjetli vojvoda — odmah lako vratiti...“
Černinovec se pri svakoj riječi grlo sve više stiskalo.
Pršemisl nešto se nasmijao...
„Kako?... Za svoju iskrenost triput si mi miliji!“
Vojvoda je šta više mladog čovjeka pomilovao po opaljenom licu.
Sobjehrd odanuo je.
„S Draguškinom rukom...“
„Htio si reći s Margaretinom!“
Vojvoda je za tim ušutao, lice mu postalo ozbiljno, ispravio se... Sobjehrdova duša zadrhtala je pred njim... Pršemisl je tako iznenadno postao knez. Takvog ga mladi Černinovec nikad još vidio nije...
„Da li se sjećaš svatbe u Bukovcu?“
Pršemisl govorio je dubokim glasom. A Sobjehrd nije dao ni da odgovori. Odmah je nastavio...
„Na svatbi bio je danski kraljević... Izrazio je istu želju kao i ti... I da li znaš, što sam mu odgovorio? — Kad budemo ravni jedan drugomu... Tada mu ništa nisam mogao da obećam...“
„A ako sad ne dodje?“
„Za usluge, koje nam iskazao tvoj otac, radi kojih smo dužni zahvalnost tvojemu rodu, za tvoj put, na kojem si nam donio vijest iz rodnog kraja... za čas zaboravit ću. Tvoju molbu pripisujem mladačkoj nepromišljenosti. Svoju sklonost očuvat ću ti za uvijek...“
„Svoju sklonost, svjetli vojvodo? — I ništa više? Samo svoju sklonost...“
A ipak je kneževa sklonost mnogo brža nego bujica i prolaznija nego pjena na vodi... Sobjehrd nije znao, kako je dospio u dvorište; lice mu gorilo najjačom vatom, u glavi mu se vrtilo...
„Za Boga, Sobjehrde, budi pametan, našeg ti prijateljstva...“
„Sama sklonost... samo prijateljstvo... i skoro sam im manje nego rob...“
„Ti si bio kod oca?... Sobjehrde!“
Černinovec je, što je brže mogao, krenuo prema Strahovskom bedemu. Vratislav ga jedva dostigne...
„Što je dogodilo? — Ta govori...“
„Nesrećan sam... tako nesrećan, da ti to nemogu izreći...“
„Nisi li možda rekao ocu za ruku moje sestre...“
„Pogodio si!“
„A otac?“
Sobjehrd pustio se u čudan smjeh i s obim rukama uhvatio se za glavu.
„Pripisao je to mojoj nepromišljenosti i obećao mi svoju sklonost... Da li je moguće naći otrevnije riječi, Vratislave, nego što su bile riječi tvojega oca i mojeg vojvode?... Sve je... posve je sve... sve je izgubljeno... sve uništeno...“
„A naše prijateljstvo, Sobjehrde?“
„A naše... Vratislave...“
Oba mlada čovjeka šuteći stajali jedan prema drugom i nisu opazili, da se približuje bedemu četa konjanika, na kojima se sve svijetlilo od zlata. Među konjanicima sjajila se i biskupska mitra, ukrašena najredjim draguljima, s pastirskom palicom... Bio ih priličan broj, a svi su bili kao rođena braća... Na obronku, odakle se s Bijele Gore otvara pogled na Hradčane, ustavili se, prednji skupili skupa, govorili su tudje, nerazumive riječi, pokazivali na svetovitski hram, a ovaj s mitrom i palicom s dugim, nepomičnim pogledom zagledao se u gradske zgrade. I kad su opet krenuli, rasipalo se svjetlo iz njih...
„Danci... To su oni... oni su... već idu po nju... Moja Draguška... moja jedina dušo...“
Sobjehrd kriknuo je najbolnijim glasom, i prije nego se Vratislav okrenuo njemu, već mu iza nedalekog ugla iščezao iz vida...
Zaista su došli Danci po Dragušku za svog gospodara...
I iza tog dana nije se više vidjelo Sobjehrda na vojvodinom dvoru, dok se nije tek zadnje noći dovukao amo nepoznat i neopažen... I bio je također svjedok razgovora između Draguške i njezine majke... Svaka riječ, koju je donio tihi noćni lahor s usnica Pršemisllove kćeri do njegovog uha, bila je mač za njegovo srce, a ipak nije mogao odavde, kao da mu na nogama bio teški lanac, šta više ni disao nije, samo da čuje svaku rječicu...
Sam Bog zna, kakve se misli tada radjale u njegovoj glavi i što ga dovelo amo. Oči mu ispod obrva bile nekako duboko upale, u licu je omršavio, kao da više noći spavao nije...
„Budi srećna, budi zadovoljna, budi blažena... Draguško, da li me čuješ... S Bogom... do vidova...“

Tog časa pokazali se nad Pragom prvi sunčani zraci, na Hradčanima nastala je buka, neobično za rane zore... Za mladog čovjeka, koji se pre o dvorišta više spoticao nego što je koracao, niko se brinuo nije, i ako bi ga se ko sjetio, niko se ne bi usudio, da ga ustavi. Sobjehrd Černinovec bio na Hradčanima u vojvodskom dvoru kao u drugoj kući...
Draguška je već opet bila na prozoru. Cijelu noć jedva je za časak zaspala... posve dobro je čula, da je neko zove, da joj veli s Bogom... Digla se iz kreveta, zaognula se i plašljivo pogledala je u dvorište... A ondje već nikog bilo nije. Samo je sluga vidjela, a svi su bili u najsvečanijem odijelu... Možda je to samo sanjala...
I još joj neprestano šumilo u mladog glavi: „Budi srećna, budi zadovoljna, budi blažena...“ sa sve zategnutijim odjekom, dok se tiho nisu otvorila vrata i dok nisu ušle u sobu djevojke, koje će je danas očešljati i obući u vjenčanu opravu...

III.

I tek što se diglo nad Pragom sunce, dolazile su prema Hradčanima i Strahovskom bedemu iz svih ulica bezbrojne rpe građana, građanka, mladića, djevojaka i slugu.
Danas će odvesti Dragušku od oca, od majke, za rijeke, za brda, preko šuma sve do mora... Tek što je stigla u rodni kraj, tek što ih upoznala i počela da ljubi, već je otmajao od njih... A tako je valjda sudjeno vojvodskim sinovima i kćerima. Koliko puta su već morale kćeri roda Pršemisllovaca u tudjinu, a za tim bilo je, kao da je uspomena na njih potonula u vodu... A kamo god su došle, svuda su ih blagosivljali i nigdje nisu žalili njihov dolazak... Plakali su za njima; sve im dobro želili na putu, molili se za njih; a kako da se rastanu s ovom kneževskom kćerkom? — Preko mora nije još nikad išla nijedna. I gradjanke su već sad pomišljale, kako će biti Draguški, i pri tim mislima udarale im suze na oči, da skoro nisu vidjele ni puta pred sobom. Kao da su joj majke!
Na Hradčanima i odavde sve do Strahovskog bedema bila je glava do glave; zastupana je bila svaka starost, svaki stalež...

(Nastavit će se).

NAJVEĆA DALMAT. ZLATARIJA
ANT. RADIĆ
SPLJET (SPALATO)
Ilustrovane cijenike šalje besplatno.

INSAM & PRIMOTH

St. Ulrich, Groeden (Tirof).

Xiparske radnje iz drveta za crkve
Kipovi svetaca, oltari, propovjedao nice križni putevi, raspela, jaslice itd.
Katalog uzoreka s cijenama daje se besplatno.
Za dostavu naručbe do štacije uključivo sa škrinjom, ne plaća naručitelj.

Hamburg Amerika Linie
Izravna njemačka vozna grupa za Brazil, Antarktika, Peru, Čile, Australiju.
Oprema putnika
sve strane svjetle naročito na brodovima
Hamburg-Newyork
Hamburg-Philadelphia
Hamburg-Argentina Hamburg-Mexico
Hamburg-Brazilija Hamburg-Afrika
Hamburg-Čile Hamburg-Engleška
Hamburg-Kuba Hamburg-Franuska
Zabavna pomorska putovanja.
Putovanja oko svijeta, vožnje na istok, u Istočnu Indiju, u Južnu Ameriku, te vožnje po sredozemnom moru. Putovanja na Sjever do Dronthelma, na otok Island, na sjeverni kap i Spitzbergen.
Vožnje po Nilu.
Upute se šalju i dalje besplatno.
Hamburg-Amerika Linie.
odlo za putnike, Hamburg.
Zastupstvo u Trstu: Hamburg-Amerika Linie
General. agentura za Primorje, Via Porporelle.

VELIKA ZLATARIJA
GI. PLANCIC
Vis-STARIGRAD-Valuluka
ŠIBENIK.

Papir i tuljci za cigarete
ABADIE
PARIS
Dobija se u svim trafikama

Hrvatske narodne poslovice
uredio V. J. Skarpa, ciena knjizi broširano K 5.—, a uvezano K 6.—, nabavlja se kod „HRVATSKE TISKARE“ u Šibeniku i u svim knjižarama.

HRVATSKA VERESIJSKA BANKA

:: PODRUŽNICA ŠIBENIK ::

Centralna DUBROVNIK. Podružnica u SPLITU i ZADRU
DIONIČKA GLAVNICA 2,000.000 K
PRIČUVNA ZAKLADA U PRITIČCI 250.000

BANKOVNI ODJEL

PRIMA ULOŽKE NA KNJIZICE U KONTO KURENTU I ČEK PROMETU; ESKOMPTUJE MJENICE, OBAVLJA INKASO, POHRANJUJE I UPRAVLJA VRIEDNINE. DEVIJE SE PREUZIMLU NAJKULANTNIJE. IZPLATE NA SVIM MJESTIMA TU I INOZEMSTVA OBAVLJAJU SE BRZO I UZ POVOLJNE UVJETE.

MJENJAČNICA

KUPUJE I PRODAJE DRŽAVNE PAPIRE, RAZTERETNICE, ZALOŽNICE, SRECKE, VALUTE, KUPONE. PRODAJA SREČAKA NA OPROČNO ODPLAĆIVANJE. OSJEGURANJE PROTI OUBITKU ŽRIEBANJA. REVIZIJA SREČAKA I VRIEDNOSTNIH PAPIRA BEZPLATNO. UNOVČENJE KUPONA BEZ ODBITKA.

HRVATSKA TISKARA

(Dr. Krstelj i drug) :: Šibenik :: (Dalmacija).

Veliko skladište svih vrsti tiskanica za župske i občinske urede.

Tiskanice izradjene su na finom i trajnom papiru, a cijene su im veoma nizke. Pri naručbam za veću točnost, uz broj popisa valja naznačiti i naslov tiskanice.

Izradjuje sve vrsti posjetnica, poziva za zabave i koncerte, jestvenike, diplome, cijenike, protokole, brošure itd. itd.

Za sokolska društva imamo naročite Clischée i znakove, te smo u mogućnosti svaku naručbu izvršiti na podpuno zadovoljstvo. Naročito smo snabdjeveni krasnim slovima za izradbu svake vrste i veličine plakata. Čista papira svake vrste i količine, kao i obvoja prodajemo uz vrlo nizke cijene.

Svi poslovi izvršuju se najvećom preciznošću i vrlo brzo.

Vlastita knjigovežnica

obskrbljena svim potrebnim i najmodernijim strojevima kao i onim za rezanje, perforiranje, pozlaćivanje i t. d. Uvezuje sve crkvene knjige, Missale, protokole, brošure, te sve radnje u knjigovežku struku zasjecajuće.

Napomenuti nam je, da smo svim radnjama, kao i papiru i tiskanicama cijene znatno snizili.

Poljodjelska Zajmovna Blagajna

Zadruga uknjižena na neograničeno jamstvo

u ŠIBENIKU.

Ukamaćuje novac na uložne knjižice uz

5%